

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2016/545

2016 m. balandžio 7 d.

dėl procedūrų ir kriterijų, susijusių su pamatiniais susitarimais dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/34/ES, kuria sukuriamą bendra Europos geležinkelių erdvė ⁽¹⁾, ypač į jos 42 straipsnio 8 dalį,

kadangi:

- (1) sudarydami pamatinius susitarimus, infrastruktūros valdytojai turėtų optimaliai veiksmingai panaudoti turimus infrastruktūros pajėgumus. Be to, prašymus skirti pamatinių pajėgumų teikiantiems subjektams, norintiems investuoti į paslaugas, gali reikėti didesnio teisinio tikrumo, susijusio su galimybe infrastruktūros pajėgumais naudotis ilgiau nei vieną traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpį;
- (2) kad infrastruktūros valdytojai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 913/2010 ⁽²⁾ 14 straipsnio 3 ir 5 dalis galėtų sudaryti iš anksto nustatytų traukinio linijų planą, jie turi nustatyti rezervinius pajėgumus, į kuriuos atsižvelgtų sudarydami metinį traukinių tvarkaraštį. Be to, pagal Direktyvos 2012/34/ES 48 straipsnio 2 dalį rezervinių pajėgumų jiems gali reikėti siekiant patenkinti *ad hoc* prašymus. Pagal Direktyvos 2012/34/ES 42 straipsnį pamatiniai susitarimai taip pat neturėtų kliudyti sudaryti metinius traukinių tvarkaraščius. Todėl infrastruktūros valdytojai, prieš paskirstydami dalį likusių pajėgumų pagal pamatinius susitarimus, turėtų bent sudaryti šių rezervinių pajėgumų planą ir atsižvelgti į šiuos apribojimus;
- (3) galimiems pareiškėjams reikia skaidrumo, susijusio su geležinkelių linijoje paskirstytais pamatiniais pajėgumais ir likusiais orientaciniais pajėgumais. Kad išvengtų su pamatiniais susitarimais susijusios administracinės naštos, galimi pareiškėjai turėtų susidaryti preliminarą nuomonę apie tikimybę, kad jų prašymai bus patvirtinti. Todėl infrastruktūros valdytojai savo tinklo nuostatuose turėtų skelbti pranešimus apie pamatinius pajėgumus. Šiuose pranešimuose prirėkus turėtų būti nurodoma, ar pamatiniai susitarimai taikomi krovinių ar keleivių vežimo arba abiem paslaugoms;
- (4) infrastruktūros valdytojams ir pareiškėjams turėtų būti palikta tam tikra laisvė nuspręsti dėl prašymų skirti pamatinius pajėgumus pateikimo laiko. Kita vertus, kriterijai, pagal kuriuos užtikrinamas optimalus turimų infrastruktūros pajėgumų naudojimas, būna veiksmingiausi tuomet, kai jie vienu metu taikomi kuo didesniai skaičiui prašymų. Todėl prieš sudarydami pamatinį susitarimą, infrastruktūros valdytojai, kurie nėra nustatę fiksuoto metinio ar daugiamečio termino, turėtų konsultuotis su pareiškėjais, kuriuos galėtų dominti pamatiniai susitarimai;

⁽¹⁾ OL L 343, 2012 12 14, p. 32.

⁽²⁾ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 913/2010 dėl konkurencingo krovinių vežimo Europos geležinkeliais tinklo (OL L 276, 2010 10 20, p. 22).

- (5) pareiškėjai turėtų suprasti, kad infrastruktūros valdytojai privalo turimus infrastruktūros pajėgumus naudoti optimaliai ir veiksmingai tiek savo atskiruose tinkluose, tiek bendrai eksploatuojamuose bendros Europos geležinkelių erdvės tinkluose. Ši prievolė turėtų galioti visą pamatinio susitarimo galiojimo laikotarpį ir, be kita ko, būti taikoma pagal pamatinius susitarimus paskirstytoms traukinio linijoms. Todėl abi naujo pamatinio susitarimo šalys, nusprendusios sudaryti tokių susitarimą, jau turėtų būti atsižvelgusios į šiame reglamente nustatytus kriterijus, kad užtikrintų optimalų turimų infrastruktūros pajėgumų naudojimą;
- (6) pamatiniuose susitarimuose konkreti traukinio linija neturėtų būti nurodyta, bet turėtų būti nustatytas laiko intervalas, kuris suteiktų pakankamai lankstumo, kol bus sudarytas metinis traukinio linijų tvarkaraštis. Kita vertus, tie laiko intervalai turėtų būti skirtingo ilgio, nes skirtingiems geležinkelių transporto paslaugų teikėjams gali reikėti skirtingo tikslumo informacijos apie jų paslaugų teikimo laiką;
- (7) norint pradėti teikti naujas geležinkelių transporto paslaugas, reikalaujama turėti išankstinį techninį leidimą ir saugos įgaliojimus arba įsigyti geležinkelių riedmenis, arba tenkinti abu šiuos reikalavimus, o tam gali prireikti kelerių metų. Prieš priimdami sprendimą dėl tokių investicijų, investuotojai nori būti tikri dėl galimų naudoti pajėgumų. Todėl pareiškėjams reikia tam tikro laiko nuo pamatinio susitarimo sudarymo iki paslaugų pagal susitarimą teikimo pradžios, per kurį jie galėtų, be kita ko, gauti būtinus leidimus bei sertifikatus ir įsigyti geležinkelių riedmenis. Pareiškėjai, kuriems pagrįstai reikia laiko, kad galėtų pradėti veiklą, neturėtų būti baudžiami sutrumpinant jų pamatinių susitarimų trukmę;
- (8) nustatant pamatinių susitarimų sudarymo kriterijus, infrastruktūros valdytojams turėtų būtų sudarytos sąlygos pagal Direktyvos 2012/34/ES 26 straipsnį prekiauti turimais infrastruktūros pajėgumais ir optimaliai veiksmingai juos panaudoti;
- (9) pamatiniai susitarimai turėtų padėti sėkmingai suderinti tarpusavyje nederančius prašymus ir taip patenkinti tam tikrus kriterijus, susijusius su turimų pajėgumų paskirstymu kitiems pareiškėjams ir pamatinių pajėgumų keitimu bei atsisakymu;
- (10) veiksmų koordinavimas ir konsultavimasis su pareiškėjais, kurie jau yra pamatinio susitarimo šalys, gali tapti našta infrastruktūros valdytojams ir pareiškėjams. Tam tikrų geležinkelių linijų ir tokio paros meto, kai pagal pamatinius susitarimus naudojami pajėgumai bet kuriuo atveju yra daug mažesni už nustatytus didžiausius pajėgumus, atžvilgiu ši našta galėtų būti neproporcinga. Todėl tokiais atvejais infrastruktūros valdytojams turėtų būti suteikta galimybė netaikyti šiame reglamente nustatytų procedūrų ar kriterijų. Kita vertus, jei valstybės narės mano, kad tokių didžiausių pajėgumų apskaičiuoti arba ribines normas taikyti sunku ar tai daroma šališkai, jos gali norėti, kad infrastruktūros valdytojai šia išimtimi nesinaudotų. Šiuo atveju reguliavimo institucija, siekdama sumažinti administracinę naštą, visus pamatinius susitarimus turėtų tvirtinti prieš juos sudarant;
- (11) naujų pamatinių susitarimų prašymai gali nederėti su jau galiojančiais pamatiniais susitarimais, o pagal pamatinį susitarimą prašomos traukinio linijos – su sudarant metinį tvarkaraštį, o ne pagal pamatinį susitarimą prašomomis traukinio linijomis. Tokiais atvejais infrastruktūros valdytojas turėtų derinti šalių prašymus ir tuo tikslu raginti jas pakoreguoti savo reikalavimus. Derinimo veiksmai gali apimti šalims skirtų laiko intervalų keitimą arba traukinių nukreipimą kitais maršrutais. Direktyvos 2012/34/ES 46 straipsnyje nustatyta tarpusavyje nederančių prašymų skirti traukinio linijų derinimo procedūra kaip pavyzdžiu taip pat turėtų būti naudojama sudarant pamatinius susitarimus;
- (12) jei sudarant metinį traukinių tvarkaraštį pirmenybė teikiama pagal Direktyvos 2012/34/ES 47 straipsnio 3–6 dalis nustatytiems ir paskelbtiems pirmumo teisės suteikimo kriterijams, taikomiems sudarant traukinių tvarkaraščius, o ne tam, ar prašymas pateiktas pagal pamatinį susitarimą, infrastruktūros valdytojas turėtų taikyti ne pamatiniais susitarimams nustatytus kriterijus, o sudarant metinį traukinių tvarkaraštį taikomus pirmumo teisės suteikimo kriterijus;
- (13) svarbu, kad infrastruktūros valdytojas galėtų kuo lanksčiau skirstyti infrastruktūros pajėgumus, tačiau toks lankstumas turėtų derėti su siekiu patenkinti pareiškėjų pagrįstus poreikius. Prieš sudarydami naujus pamatinius susitarimus, infrastruktūros valdytojai turėtų atsižvelgti į skaidrumo kriterijus;
- (14) pareiškėjai turėtų prašyti tik realius jų poreikius atitinkančių pamatinių pajėgumų. Jei visi pamatiniai pajėgumai, kurių prašyta, arba jų dalis tam tikrą laiką nenaudojami, pamatinis susitarimas turėtų būti peržiūrinamas siekiant, kad pareiškėjas (pagal principą „naudokis arba prarask“) nenaudojamų pajėgumų atsisakytų, išskyrus atvejus, kai jis gali pagrįsti, kad pajėgumai nebuvo naudojami dėl priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo kontroliuoti;

- (15) infrastruktūros valdytojai turėtų vystyti tarpusavio bendradarbiavimą siekdami, kad pamatiniai susitarimai dėl paslaugų, kurios teikiamos naudojant daugiau nei vieną tinklą, būtų nuoseklūs ir padėtų užtikrinti kokybiškas geležinkelių transporto paslaugas, kurių gali pagrįstai tikėtis pareiškėjai. Toks nuoseklumas turi būti užtikrintas pradedant pamatinių susitarimų sudarymu ir baigiant traukinio linijų skyrimu;
- (16) taikant pagrįsto dydžio nuobaudas, pareiškėjai galėtų būti skatinami teikti realius pamatinių susitarimų prašymus ir nedelsdami (vos tik apie tai sužinoję) pranešti apie visus pajėgumų, kurių jiems reikia pagal pamatinį susitarimą, pokyčius;
- (17) nuobaudos už pamatinių susitarimų keitimą ar nutraukimą, dėl kurių šalys gali susitarti, neturėtų būti diskriminacinės. Jos turėtų būti tinkamo dydžio, kad būtų pasiekti numatyti tikslai, būti iš tikrųjų mokamos, o mokėtina suma prireikis turėtų būti išieškota. Kad būtų išlaikytas skatinamasis poveikis ir išvengta diskriminacijos, pamatinių susitarimų infrastruktūros valdytojui neturėtų būti leidžiama atleisti pareiškėją nuo nuobaudos mokėjimo, kai šis sudaro kitą pamatinį susitarimą; [
- (18) be to, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė tam tikrų šio reglamento nuostatų ribotą laikotarpį netaikyti pamatiniams susitarimams, sudarytiems 2003 m. kovo 15 d. (t. y. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/14/EB ⁽¹⁾ perkėlimo į nacionalinę teisę dieną, o po šios datos į Europos Sąjungą įstojusioms valstybėms narėms – jų įstojimo į Europos Sąjungą dieną) ar vėliau. Tačiau Direktyvos 2001/14/EB 17 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad, siekiant sudaryti sąlygas geriau panaudoti geležinkelių infrastruktūrą, pamatinius susitarimus turėtų būti galima keisti arba apriboti juose nustatytas sąlygas, todėl tuos klausimus reglamentuojančios šio reglamento nuostatos turėtų būti taikomos esminiams tokių pamatinių susitarimų pakeitimams, dėl kurių susitariama po šio reglamento įsigaliojimo datos;
- (19) atsižvelgdama į taikant šį reglamentą arba Reglamentą (ES) Nr. 913/2010 dėl Europos krovinių vežimo geležinkeliais koridorių įgytą patirtį, Komisija šį reglamentą gali peržiūrėti;
- (20) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2012/34/ES 62 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatoma sudarant pamatinius susitarimus taikytina tvarka ir kriterijai.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Be terminų, kurių apibrėžtys nustatytos Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnyje, šiame reglamente vartojami taip apibrėžiami terminai:

- (1) pamatiniai pajėgumai – infrastruktūros pajėgumai, paskirstomi pagal pamatinį susitarimą;
- (2) pranešimas apie pamatinius pajėgumus – pamatinių pajėgumų paskirstymo tam tikro tinklo linijose apžvalga, kurioje nurodoma tokiose linijose turimų pajėgumų apimtis ir pobūdis, o siekiant informuoti galimus pamatinių susitarimų prašymų teikėjus gali būti pateikiamas grafinis vaizdas;

⁽¹⁾ 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (OL L 75, 2001 3 15, p. 29.)

- (3) laiko intervalas – pamatiniame susitarime nurodytas laikotarpis, kuriam, sudarant traukinių tvarkaraštį, ketinama paskirti vieną ar kelias traukinio linijas;
- (4) kontrolinis laikotarpis – infrastruktūros valdytojo nustatytas ne ilgesnis kaip dviejų valandų laikotarpis, per kurį paskirstyti pamatiniai pajėgumai palyginami su likusiais nepaskirstytais pajėgumais siekiant galimus pamatinių susitarimų prašymų teikėjus informuoti apie orientacinius paskirstytus ir turimus pamatinius pajėgumus.

3 straipsnis

Pranešimas apie pamatinius pajėgumus

1. Infrastruktūros valdytojas parengia pranešimą apie pamatinius pajėgumus, kuriame nurodo šią su kiekvienu kontroliniu laikotarpiu ir, jei taikoma, kiekviena paslaugos rūšimi susijusią informaciją apie kiekvieną geležinkelių linijos atkarpą:
 - a) jau paskirstytus pamatinius pajėgumus ir traukinio linijų skaičių;
 - b) infrastruktūros, dėl kurios jau sudaryti pamatiniai susitarimai, orientacinius pajėgumus, dėl kurių dar galima sudaryti pamatinius susitarimus;
 - c) jei taikoma, didžiausius kiekvienoje geležinkelių linijos atkarpoje turimus pajėgumus, dėl kurių galima sudaryti pamatinius susitarimus.
2. Teikiant pranešimą apie pamatinius pajėgumus paisoma komercinio konfidencialumo principo.
3. Pagal Direktyvos 2012/34/ES 42 straipsnio 7 dalį infrastruktūros valdytojas pranešimą apie pamatinius pajėgumus įtraukia į tinklo nuostatus arba juose pateikia nuorodą į viešą interneto svetainę, kurioje skelbiamas tas pranešimas arba bent nurodomas bendras kiekvieno sudaryto pamatinio susitarimo pobūdis. Pranešimui apie pamatinius pajėgumus taip pat taikoma Direktyvos 2012/34/ES 27 straipsnio 1 dalis dėl tinklo nuostatams keliamų su mokesčiais ir kalbomis susijusių reikalavimų.
4. Infrastruktūros valdytojas pranešimą apie pamatinius pajėgumus atnaujina ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pamatinio susitarimo sudarymo, esminio pakeitimo arba panaikinimo. Tą informaciją jis paskelbia paisydamas komercinio konfidencialumo principo.

4 straipsnis

Tinklo nuostatų suderinimas

Infrastruktūros valdytojai savo tinklų nuostatus suderina su šio reglamento reikalavimais ir pranešimą apie pamatinius pajėgumus paskelbia dieną, kurią po šio reglamento paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pirmą kartą keičiamas traukinių tvarkaraštis.

5 straipsnis

Pamatinių pajėgumų paskirstymas

1. Infrastruktūros valdytojas gali pakviesti galimus pareiškėjus pamatinių susitarimų prašymus pateikti iki metinio arba daugiamečio termino. Praėjus atitinkamam terminui, jis pateiktus prašymus nedelsdamas apsvarsto. Infrastruktūros valdytojas, pakvietęs pamatinių susitarimų prašymus pateikti iki daugiamečio termino, paskelbia metinius terminus, iki kurių be nepagrįsto delsimo apsvarsto po daugiamečio termino gautus prašymus.

2. Jei infrastruktūros valdytojas metinio ar daugiamečio termino nenustato ir gauna prašymą sudaryti arba pakeisti pamatinį susitarimą, jis imasi pagrįstų veiksmų, kad apie savo ketinimą sudaryti pamatinį susitarimą informuotų kitus galimus pareiškėjus, ir jiems suteikia nuo vieno iki keturių mėnesių laiko atsakyti. Gavęs prašymą atlikti neesminį pamatinio susitarimo pakeitimą, kuris nedaro poveikio kitiems pamatiniams susitarimams, infrastruktūros valdytojas gali nuspręsti kitų galimų pareiškėjų neinformuoti.

Infrastruktūros valdytojas sprendimus dėl pamatinių susitarimų prašymų priima nedelsdamas.

3. Jei dėl tų pačių pajėgumų pateikiami du nauji pamatinių susitarimų prašymai ar jų pateikiama daugiau, infrastruktūros valdytojas jas nagrinėja ir sprendimą dėl jų priima tuo pačiu metu.

4. Jei sudarytinas ar iš esmės keistinas pamatinis susitarimas susijęs su krovinių vežimo geležinkeliais koridoriaus traukinių linijomis ir apie tai informuoti paprašė administracinė valdyba, infrastruktūros valdytojas informuoja atitinkamo (-ų) krovinių vežimo geležinkeliais koridoriaus (-ių) administracinę valdybą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 913/2010 13 straipsnyje. Šią informaciją infrastruktūros valdytojas pateikia likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki pamatinio susitarimo sudarymo ar esminio pakeitimo.

5. Nepaisant sprendimo sudaryti pamatinius susitarimus, infrastruktūros valdytojas, vadovaudamasis nediskriminavimo principu ir, jei taikoma, gavęs išankstinį reguliavimo institucijos patvirtinimą, gali nuspręsti pamatinių susitarimų nesiūlyti sudaryti dėl visų linijų, kurios pagal Direktyvos 2012/34/ES 47 straipsnio 1 dalį paskelbtos perpildytomis. Infrastruktūros valdytojas linijas, dėl kurių jis nesiūlo pamatinių susitarimų, nurodo pranešime apie pamatinius pajėgumus, o po to pagal 1 dalį pakviečia pareiškėjus teikti pamatinių susitarimų dėl kitų linijų prašymus. Reguliavimo institucijos patvirtinimas, jei taikoma, galioja ne ilgiau kaip dvejus metus ir automatiškai neatnaujinamas.

6. Infrastruktūros valdytojas savo sprendimą atsisakyti sudaryti pamatinį susitarimą, jį sudaryti arba pakeisti pagrindžia. Priežastys raštu išdėstomos prašymą sudaryti ar pakeisti susitarimą pateikusiam pareiškėjui.

6 straipsnis

Pamatinių susitarimų sudarymas

1. Prieš sudarydamas naują pamatinį susitarimą arba praplėsdamas ar iš esmės padidindamas galiojančiame pamatiniame susitarime nustatytus pamatinius pajėgumus, infrastruktūros valdytojas, be kita ko, atsižvelgia į šiuos dalykus:

- a) optimalaus turimų infrastruktūros pajėgumų, įskaitant kitus tinklus, naudojimo užtikrinimą, atsižvelgiant į planuojamą pajėgumų apribojimą;
- b) teisėtus komercinius pareiškėjo poreikius, jei pareiškėjas įrodo, kad jis tikrai ketina ir geba naudoti pagal pamatinį susitarimą prašomus pajėgumus;
- c) keleivių, krovinių vežimo sektoriaus ir investuotojų, įskaitant valstybines įmones ir kitus viešuosius ir privačiuosius subjektus, poreikius;
- d) nediskriminacinės prieigos prie infrastruktūros užtikrinimą ir esamus susijusius įrenginius ir tuose įrenginiuose teikiamas paslaugas tiek, kiek ši informacija jam yra prieinama;
- e) infrastruktūros valdytojo finansavimą ir būsimą tinklo plėtrą;
- f) efektyvaus infrastruktūros ir, kiek įmanoma, susijusių įrenginių naudojimo, įskaitant suplanuotą techninę priežiūrą, gerinimą ir atnaujinimą, skatinimą;
- g) tarptautiniuose krovinių vežimo geležinkeliais koridoriuose reikalingus pajėgumus, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 913/2010 14 straipsnyje;
- h) proporcingo, tikslingo, skaidraus, sąžiningo ir pakankamai išteklių grindžiamo tinklo valdymo užtikrinimą;

- i) anksčiau nepanaudotus pamatinius pajėgumus, jei tokių atvejų būta, ir tokio nepanaudojimo priežastis, kaip nurodyta šio reglamento 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse;
- j) pagal traukinių tvarkaraščio sudarymo procedūrą paskiriant traukinių linijas taikomus pirmumo teisės suteikimo kriterijus, nurodytus Direktyvos 2012/34/ES 47 straipsnyje, ir pranešimus apie perpildytą infrastruktūrą;
- k) jei taikoma, poreikį užtikrinti ilgalaikius viešojo transporto, teikiamo pagal viešojo paslaugų pirkimo sutartį, finansinius veiklos rezultatus.

Infrastruktūros valdytojas, be a–k punktuose išvardytų dalykų, tinklo nuostatuose paskelbia kitus dalykus, į kuriuos ketina atsižvelgti.

2. Pamatinį susitarimą sudaro:

- a) nuostatos, kuriomis leidžiama šio reglamento 8–11 straipsniuose ir 13 straipsnyje nurodytomis aplinkybėmis teikti prašymus keisti pamatinius pajėgumus;
- b) nuostatos, kuriomis leidžiama teikti prašymus keisti pamatinius pajėgumus, kai atliekami galutiniai infrastruktūros pakeitimai, būtini geresniam geležinkelių infrastruktūros naudojimui užtikrinti;
- c) nuostatos, kuriomis leidžiama pamatinių pajėgumų savanoriškai atsisakyti arba juos perduoti.

Į jį neįtraukiamos nuostatos, kuriomis infrastruktūros valdytojui būtų kliudoma prieigos prie vienoje ar kelyje jo tinklo linijose turimų pajėgumų teisės suteikti kitam pareiškėjui.

3. Pareiškėjai gali prašyti, kad pagal pamatinį susitarimą paskirstytais pamatiniais pajėgumais būtų galima pradėti naudotis bet kuriuo metu, tačiau ne vėliau kaip per penkerius metus nuo prašymo datos. Infrastruktūros valdytojai tokių prašymų neatmeta, jei laikotarpis, reikalingas prieš pradedant teikti paslaugas, pagrindžiamas viena iš šių priežasčių:

- a) pamatinis susitarimas yra išankstinė riedmenų, kurių reikia naujoms paslaugoms teikti, finansavimo sąlyga;
- b) turi būti baigti su a punkte nurodytiems riedmenims skirtu leidimu susiję formalumai;
- c) numatytas būdas, kaip bus pradėti eksploatuoti krovinių vežimo punktai ar pakrovimo terminalai arba kaip bus atidaryta jungiamoji infrastruktūros dalis;
- d) reikalingos investicijos į infrastruktūrą, kurioje dar nepadidinti pajėgumai;
- e) tai numatyta galiojančioje viešojo paslaugų pirkimo sutartyje.

Infrastruktūros valdytojas arba pareiškėjas gali prašyti, kad reguliavimo institucija patvirtintų ilgesnį, nei nurodytas pirmos pastraipos pirmame sakinyje, laikotarpį. Reguliavimo institucijos patvirtinimas gali būti grindžiamas kitomis, nei nurodytos pirmos pastraipos a–e punktuose, priežastimis. Pagal pamatinį susitarimą paskirstytais, bet dėl priežasčių, susijusių su laiku, kurio reikia prieš pradedant teikti paslaugas, nepanaudotais pajėgumais gali naudotis kiti pareiškėjai.

4. Pamatinio susitarimo prašymas neatmetamas motyvuojant tuo, kad infrastruktūros valdytojas jį gavo po 5 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino, bet pagal 5 straipsnį nediskriminuojant apsvarstomas pagal vėlesnę procedūrą. Infrastruktūros valdytojas, pakvietęs galimus pareiškėjus pamatinių susitarimų prašymus pateikti iki daugiamečio termino ir tokių prašymų gavęs po šio termino, juos apsvarsto iki metinio termino pagal 5 straipsnio 1 dalį arba pagal 5 straipsnio 2 dalį.

Nustatant pamatinio susitarimo galiojimo trukmę, į pamatinio susitarimo, atitinkančio šio straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, prašymo gavimo datą neatsižvelgiama. Ši nuostata netaikoma pareiškėjams, kuriems atitinkamoje geležinkelių linijoje jau paskirti kiti pamatiniai pajėgumai ar traukinio linijos.

7 straipsnis

Susitarimas dėl laiko intervalo

Infrastruktūros valdytojas dėl laiko intervalo susitaria su kiekvienu pareiškėju atskirai ir, kad būtų lengviau paskirti susijusius pamatinius pajėgumus, laiko intervalas turėtų būti kuo labiau priderintas prie kontrolinio laikotarpio. Laiko intervalas pritaikomas prie geležinkelių transporto paslaugos teikėjų poreikių.

Laiko intervalas yra ne ilgesnis nei 24 valandos. Išskirtiniais atvejais, gavus pareiškėjo prašymą ir išankstinį reguliavimo institucijos patvirtinimą, infrastruktūros valdytojas gali sutikti nustatyti ilgesnį nei 24 valandų laiko intervalą.

Jei laiko intervalas – ilgesnis nei dvi valandos, infrastruktūros valdytojas skiriamus pamatinius pajėgumus kuo labiau priderina prie dviejų valandų kontrolinio laikotarpio.

Pagal vieną pamatinį susitarimą arba pagal skirtingus pamatinius susitarimus nustatyti laiko intervalai gali iš dalies sutapti. Pamatinio susitarimo šalys gali sutarti dėl paslaugų teikimo dažnumo.

8 straipsnis

Viršutinės paskirstomų pamatinių pajėgumų ribos

1. Infrastruktūros valdytojas kiekvieną 24 valandų laikotarpį padalija į ne ilgesnius kaip dviejų valandų kontrolinius laikotarpius. Paskirstydamas pamatinius pajėgumus, infrastruktūros valdytojas kontroliniams laikotarpiams priskiria laiko intervalus.

2. Infrastruktūros valdytojas, paskirstęs pamatinius pajėgumus, kurie sudaro ne daugiau kaip 70 % didžiausių geležinkelių linijos pajėgumų bet kuriuo konkrečiu kontroliniu laikotarpiu, gali nuspręsti 9 straipsnio 3–6 dalių, 10 straipsnio ir 11 straipsnio 1 dalies tiems kontroliniams laikotarpiams netaikyti. Didžiausi pajėgumai apskaičiuojami remiantis dabartiniais ir planuojamais intervalais tarp reisų ir atitinkamoje geležinkelių linijoje apskaičiuotu traukinių skaičiumi. Infrastruktūros valdytojas tinklo nuostatuose paskelbia metodą, pagal kurį šios dalies taikymo tikslais apskaičiuoja didžiausius pajėgumus.

3. Jei pagal Direktyvos 2012/34/ES 42 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą reikalingas reguliavimo institucijos suteikiamas išankstinis pamatinių susitarimų patvirtinimas, valstybė narė gali nuspręsti bet kurios iš šių nuostatų, t. y. 2 dalies, 9 straipsnio 3–6 dalių ir 10 straipsnio, arba jų visų netaikyti.

9 straipsnis

Tarpusavyje nederančių pamatinių susitarimų prašymų, teikiamų dėl bet kurio laikotarpio, eisiančio pasibaigus ateinančiam tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui, derinimas

1. Jei infrastruktūros valdytojas nustato prieštaravimų tarp galiojančių pamatinių susitarimų ir prašymų sudaryti naujus ar pakeisti esamus pamatinius susitarimus arba tarp prašymų sudaryti naujus pamatinius susitarimus, taikomi Direktyvos 2012/34/ES 46 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyti prašymų skirti traukinio linijų derinimo procedūros principai.

2. Infrastruktūros valdytojas stengiasi per pirmąjį derinimo etapą kuo geriau suderinti tarpusavyje nederančius prašymus arba prašymus ir galiojančius pamatinius susitarimus.

3. Jei po pirmojo derinimo etapo suinteresuotieji subjektai atmeta infrastruktūros valdytojo siūlomą sprendimą ir todėl galiojantys pamatiniai susitarimai ir prašymai sudaryti naujus arba pakeisti esamus pamatinius susitarimus negali būti suderinti, infrastruktūros valdytojas tuos prašymus ir, jei taikoma, galiojančius pamatinius susitarimus įvertina atsižvelgdamas į 10 straipsnio 2–4 dalyse nustatytus kriterijus.

4. Remdamasis pagal 3 dalį atliktu vertinimu, infrastruktūros valdytojas pereina prie antrojo derinimo etapo. Jei per antrąjį derinimo etapą teigiamų rezultatų nepasiekama, o pagal pamatinį susitarimą, dėl kurio teikiamas prašymas, numatoma geriau panaudoti infrastruktūrą, infrastruktūros valdytojas paprašo pakeisti pagal galiojančius pamatinius susitarimus paskirstytus pamatinius pajėgumus.
5. Jei per antrąjį derinimo etapą teigiamų rezultatų nepasiekama, o pagal pamatinį susitarimą, dėl kurio teikiamas prašymas, infrastruktūros nenumatoma panaudoti geriau nei pagal vieną ar kelis galiojančius su juo nederančius pamatinius susitarimus, infrastruktūros valdytojas prašymą atmeta.
6. Infrastruktūros valdytojas pamatinį susitarimą, dėl kurio teikiamas prašymas, gali atvesti, jei sudarius naują pamatinį susitarimą gausiomis papildomomis pajamomis nebūtų bent kompensuotos 13 straipsnyje nurodytos galimos nuobaudos, taikomos šio straipsnio 4 dalyje nurodyto pakeitimo atveju.
7. Jei dėl faktinio arba tikėtino infrastruktūros pajėgumų trūkumo pamatinių susitarimų prašymų patenkinti neįmanoma, infrastruktūros valdytojas pagal Direktyvos 2012/34/ES 47 straipsnį gali paskelbti, kad atitinkama infrastruktūros atkarpa yra perpildyta.

10 straipsnis

Pagal pamatinius susitarimus teikiamų tarpusavyje nederančių prašymų skirti traukinių linijų derinimas sudarant traukinių tvarkaraščius

1. Jei Direktyvos 2012/34/ES 45 straipsnyje nustatyta tvarka sudarant traukinių tvarkaraštį prašymai skirti traukinio linijų negali būti patenkinti dėl nesuderinamumo su galiojančiu pamatiniu susitarimu, infrastruktūros valdytojas pagal Direktyvos 2012/34/ES 46 straipsnį pradeda pirmąjį derinimo etapą. Prašymai turi būti derinami net jei pamatinio susitarimo šalys savanoriškai atsisakė savo laiko intervalų arba juos pakeitė. Jei infrastruktūros valdytojas prašymų suderinti negali, jis pamatinius susitarimus ir prašymus skirti traukinio linijų įvertina pagal 2 ir 3 dalyse nustatytus kriterijus,

Jei remiantis tais kriterijais nustatoma, kad skyrus prašomas traukinio linijas būtų sudarytos sąlygos geriau naudotis infrastruktūra, o gautomis papildomomis pajamomis būtų bent kompensuotos 13 straipsnyje nurodytos galimos nuobaudos, taikomos vieno ar kelių galiojančių pamatinių susitarimų pakeitimo ar galiojimo nutraukimo atveju, infrastruktūros valdytojas paprašo, kad galiojantis pamatinis susitarimas kitą tvarkaraščio galiojimo laikotarpį būtų pakeistas.

2. Infrastruktūros valdytojas atsižvelgia į šiuos kriterijus:
 - a) ar atlikus pakeitimą nekiltų pavojus pareiškėjo, turinčio pamatinius pajėgumus, verslo modelio arba viešojo paslaugų pirkimo sutarties ekonominio modelio gyvybingumui;
 - b) ar atlikus pakeitimą nekiltų pavojaus infrastruktūros valdytojo (jei jis valdo tik susijusią geležinkelių liniją) verslo modelio gyvybingumui;
 - c) ar, pamatinio susitarimo veiksmingumą įvertinus pagal pirmumo teisės suteikimo kriterijus, taikomus, kai vadovaujantis Direktyvos 2012/34/ES 39 straipsnyje nurodytomis pajėgumų paskirstymo taisyklėmis, įskaitant tos direktyvos 47 ir 49 straipsniuose nustatytas taisykles, sudarant traukinių tvarkaraštį paskirstomos traukinių linijos, nustatomas mažesnis pamatinio susitarimo veiksmingumas;
 - d) ar vieno pareiškėjo atitinkamoje geležinkelių linijoje iš viso turimi arba prašomi skirti pajėgumai yra dideli;
 - e) kokie teisėti komerciniai pareiškėjo poreikiai, jei pareiškėjas įrodo savo tikrus ketinimus ir gebėjimą naudoti pagal pamatinį susitarimą prašomus pajėgumus;
 - f) ar viename iš dviejų tarpusavyje nederančių prašymų nurodytas ruožas, kuriame teikiama paslauga, įskaitant ruožus kituose tinkluose, yra daug trumpesnė už kitame prašyme nurodytą ruožą;
 - g) ar likęs pamatinio susitarimo ar verslo plano galiojimo laikas yra trumpas ir ar nurašytos visos investicijos arba didelė jų dalis.

Valstybės narės šiuos kriterijus gali išdėstyti svarbos tvarka, kurią taikytų pagal Direktyvos 2012/34/ES 39 straipsnį paskirstydamos pajėgumus.

3. Gavęs reguliavimo institucijos patvirtinimą, infrastruktūros valdytojas gali nuspręsti a–g punktuose nurodytus kriterijus papildyti papildomais kriterijais. Infrastruktūros valdytojas, nusprendęs kriterijams suteikti skirtingą lyginamąjį svorį, turi gauti reguliavimo institucijos pritarimą.

4. Atitinkami infrastruktūros valdytojai gali kartu nuspręsti tarpvalstybiniam eismui taikyti papildomus kriterijus ir pakeisti jiems suteiktą lyginamąjį svorį.

5. Nukrypdamas nuo 1, 2 ir 3 dalių, infrastruktūros valdytojas, gavęs tarpusavyje nederančių prašymų skirti traukinio linijų, gali nuspręsti tiek pagal pamatinį susitarimą teikiamiems prašymams, tiek visiems kitiems prašymams skirti traukinio linijų taikyti Direktyvos 2012/34/ES 39 straipsnyje nurodytas pajėgumų paskirstymo taisykles ir, be kita ko, sudarant metinius traukinių tvarkaraščius pagal tos direktyvos 47 ir 49 straipsnius taikomus pirmumo teisės suteikimo kriterijus. Jei infrastruktūros valdytojas taip nusprendžia ir jei tarpusavyje nederantys prašymai po 1 dalyje nurodyto pirmojo derinimo etapo negali būti suderinti, jis taip pat taiko Direktyvos 2012/34/ES 39 straipsnyje nurodytas pajėgumų paskirstymo taisykles ir, be kita ko, pagal Direktyvos 2012/34/ES 47 ir 49 straipsnius nustatytus pirmumo teisės suteikimo kriterijus. Infrastruktūros valdytojas, nusprendęs taikyti šią dalį, šią nuostatą skaidriai įtraukia į sutartą pamatinį susitarimą.

11 straipsnis

Pamatiname susitarime nustatytų pamatinių pajėgumų koregavimas

1. Siekdamas apsvarstyti pamatinius pajėgumus, infrastruktūros valdytojas kartu su pareiškėjais periodiškai peržiūri pamatinį susitarimą. Pareiškėjai, ketinantys nuolat nesinaudoti visais infrastruktūros pajėgumais arba jų dalimi, apie tai nedelsdami informuoja infrastruktūros valdytoją.

2. Jei, sudarant metinį traukinių tvarkaraštį, pareiškėjas pagal Direktyvos 2012/34/ES 44 straipsnio 3 dalį remdamasis pamatiniu susitarimu traukinio linijų neprašo, infrastruktūros valdytojas atitinkamai sumažina einamajam metiniam traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui skiriamus pamatinius pajėgumus. Minėti pamatiniai pajėgumai nesumažinami, jei pareiškėjas nedelsdamas pagrindžia, kodėl nepateikė prašymo skirti traukinio linijų, ir pateikia priežastis, kurių jis negali kontroliuoti.

3. Infrastruktūros valdytojas nustato ir tinklo nuostatuose paskelbia reikalavimus, susijusius su pamatinių susitarimų šalių naudojama pamatinių pajėgumų dalimi. Kad ta dalis būtų tinkama, atsižvelgiama į geležinkelių linijoje naudojamus pajėgumus. Jei nustatyta dalis nėra tinkama, reguliavimo institucija gali prašyti tą dalį pakeisti.

Jei susitarimo šalis tos pamatinių pajėgumų dalies neketina naudoti ilgiau nei vieną mėnesį, ji nedelsdama ir bent prieš vieną mėnesį apie tai informuoja infrastruktūros valdytoją.

Jei susitarimo šalis visų pamatinių pajėgumų arba jų dalies nenaudoja ilgiau nei vieną mėnesį, tačiau apie savo ketinimą jų nenaudoti bent prieš vieną mėnesį neinformavo infrastruktūros valdytojo, šis sumažina tai šaliai einamajam traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui skirtus pajėgumus, išskyrus atvejus, kai pajėgumai nenaudojami dėl priežasčių, kurių ji negali kontroliuoti. Laikotarpiui, esiančiam po einamojo traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio, infrastruktūros valdytojas gali sumažinti šiai šaliai skiriamus pamatinius pajėgumus.

Nepaisydamas susitarimo šaliai numatytos galimybės pagal Direktyvos 2012/34/ES 48 straipsnio 1 dalies nuostatas dėl *ad hoc* prašymų prašyti pamatinių pajėgumų, infrastruktūros valdytojas tuos pajėgumus pasiūlo pareiškėjui.

4. Siūlydamas pareiškėjui naujus pamatinius pajėgumus, infrastruktūros valdytojas atsižvelgia į visus pamatiniu susitarimu grindžiamų pamatinių pajėgumų nepanaudojimo ar prašymų skirti traukinio linijų nepateikimo atvejus ir jų priežastis.

12 straipsnis

Bendradarbiavimas pamatinius pajėgumus paskirstant daugiau nei viename tinkle

1. Infrastruktūros valdytojas, susijęs su daugiau nei viename Sąjungos geležinkelių sistemos tinkle teikiamomis paslaugomis, kiek galėdamas užtikrina, kad:

- a) tuo atveju, kai dėl tokios geležinkelių transporto paslaugos sudarytas vienas ar daugiau pamatinių susitarimų, prašomi laiko intervalai derėtų su intervalais, dėl kurių susitarta arba kurių prašoma pagal pamatinį susitarimą, o pagal kiekvieną pamatinį susitarimą numatomi turėsimi pajėgumai derėtų tarpusavyje;
- b) sudarant traukinio linijų tvarkaraštį, traukinio linijos derėtų tarpusavyje.

Jei prašoma sudaryti pamatinį susitarimą dėl daugiau nei viename tinkle teikiamų geležinkelių transporto paslaugų arba toks susitarimas jau taikomas, pareiškėjo prašymu atitinkami infrastruktūros valdytojai paskiria vieną iš susijusių infrastruktūros valdytojų, kuris derintų pamatinių susitarimų prašymus arba prašymus juos pakeisti.

2. Jei laiko intervalų ir traukinio linijų suderinti neįmanoma, atitinkami infrastruktūros valdytojai derina prašymus siekdami pateikti tinkamą alternatyvą, o jei tokios alternatyvos jie pasiūlyti negali, tai pagrindžia raštiškai. Pareiškėjas informuoja prašymą gavusius infrastruktūros valdytojus apie visus galimus arba faktinius prašymus sudaryti kitą su tomis pačiomis geležinkelių transporto paslaugomis susijusį pamatinį susitarimą.

Derindami prašymus infrastruktūros valdytojai iš karto atsižvelgia į žinomus pajėgumų apribojimus, pvz., atsiradusius dėl techninės priežiūros darbų.

3. Įgyvendindami šį reglamentą, atitinkami infrastruktūros valdytojai bendradarbiauja pagal Direktyvos 2012/34/ES 40 straipsnį, įskaitant atvejus, kai vienas ar keli iš jų pamatinių susitarimų sudaryti nesiūlo ir kai jie bendradarbiauja siekdami paskirstyti pajėgumus.

13 straipsnis

Nuobaudos

1. Jei viena iš šalių prašo, kad pagal Direktyvos 2012/34/ES 42 straipsnio 4 dalį pamatiniame susitarime būtų numatytos nuobaudos, ji neatmeta kitos šalies prašymo numatyti panašias nuobaudas.

2. Pamatiniame susitarime nustatomos nuobaudos neviršija sąnaudų, tiesioginių nuostolių ir išlaidų (įskaitant prarastas pajamas), kurias pagrįstai patirs šalis, kuriai atlyginama už susitarimo pakeitimą arba nutraukimą, arba kurias ji patirs, kaip galima pagrįstai tikėtis. Atlygį gaunanti šalis imasi pagrįstų veiksmų siekdama, kad susitarimas nebūtų pakeistas arba jo pakeitimai būtų riboti arba kad jis nebūtų nutrauktas ar būtų sumažintas su jo nutraukimu susijęs poveikis, ir siekdama susigrąžinti visas patirtas sąnaudas bei išlaidas ir padengti patirtus nuostolius arba kitaip sumažinti sąnaudas, tiesioginius nuostolius ir išlaidas (įskaitant prarastas pajamas).

3. Infrastruktūros valdytojas neprašo, kad bet kuriuo iš šių atvejų mokamos nuobaudos būtų didesnės už administracines pamatinio susitarimo keitimo arba nutraukimo išlaidas:

- a) susitarimo keitimo arba nutraukimo priežasties pareiškėjas negalėjo kontroliuoti, ir infrastruktūros valdytojas buvo nedelsiant apie tai informuotas;
- b) pareiškėjas buvo pateikęs papildomą prašymą skirti pamatinių pajėgumų, be kurių numatytos geležinkelių transporto paslaugos nebuvo perspektyvios, tačiau tas prašymas buvo atmestas;
- c) infrastruktūros valdytojas galėjo taip perskirstyti traukinio linijas ir pamatinius pajėgumus, kad dėl pamatinio susitarimo pakeitimo ar nutraukimo patiriami nuostoliai jau būtų buvę padengti.

4. Į pamatinį susitarimą neįtraukiama nuostata, pagal kurią nuobauda panaikinama, jei pareiškėjas atskirai paprašo skirti kitus nei panaikintieji pajėgumus. Mokėti nuobaudos neprašoma, jei pakeitimas susijęs tik su nereikšmingu pajėgumų, dėl kurių susitarta, pakeitimu.
5. Reguliavimo institucijai paprašius, infrastruktūros valdytojas pateikia įrodymų, kad nuobaudos sumokėtos laiku.

14 straipsnis

Nukrypti leidžianti nuostata

Infrastruktūros valdytojo, kuris nesiūlo pamatinių susitarimų ir tokių taikomų susitarimų neturi, tinklui 1–11 ir 13 straipsniai netaikomi. Pranešimas šiuo klausimu paskelbiamas tinklo nuostatuose.

Valstybės narės gali nuspręsti pamatiniams susitarimams, sudarytiems iki 2003 m. kovo 15 d., 1–11 straipsnių netaikyti.

15 straipsnis

Tam tikrų nuostatų netaikymas

Valstybės narės gali nuspręsti pamatiniams susitarimams, sudarytiems iki 2016 m. balandžio 28 d., ne ilgiau kaip penkerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos 6 straipsnio 2 dalies, 7, 8, 9, 10, 11 arba 13 straipsnių netaikyti.

Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės pirmame sakinyje nurodyta galimybe negali naudotis keisdamos pamatinius susitarimus, dėl kurių susitarta po 2016 m. balandžio 28 d., jei dėl tokių pakeitimų padidėtų paskirti pamatiniai pajėgumai arba būtų pratęsta pamatinio susitarimo galiojimo trukmė.

16 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2016 m. gruodžio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. balandžio 7 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER